

Jaar-jaaru Kàddu ñent-fukk ak juróom-ñent bi bu nēbbu

Kàttan, ndam ak sonn

Jeff Pippenger

2026-05-06

Piyeer nekk na ca Paaniyum (Sesare Filip), te loolu nekk na rekk juróom-benn walla juróom-ñaari fan laata diggu ñetti yoon yi Piyeer, Yowaana ak Saag teewoo kepp ak Yeesu. Bi njëkk ba mooy wonug dooleem ci dekkal jigeenu Jaariyus bu am fukki at ak ñaar; ñaareel ba mooy wonug ndamam ca tundu soppiku bindeem ga; te ñetteel ba mooy Gesemane, wonug coonoom. Ca Paaniyum ci saar bi fukki benn, Piyeer tēju na just bala bant bi ci saar bi fukki juroom-benn. Tundu ba moo doon diggante ñetti tukki yu xëtte yu ñetti taalibe yi. Ca tundu ba, Baay bi ci asamaan waxaat na it ñaareelu yoon ci ñetti yoon yi; Baay bi wax na ca sóobu ndox ma, ca tundu ba, te gannaaw loolu just bala bant bi. Piyeer nekk na ñaari yoon ci diggante ñetti xew-xew yu yeesal. Itam moom mooy diggante saar yi fukki benn ba ñaar-fukk ak ñaar ci Macë.

Jàngatkat bi ci nettali bi mooy “Ass”

Tundu wa jant gi jiitu biiru gu nekk ci kanam duggu ngërëm ga, te moo tàmbalee ci yiwum mbaam ma ngir mu yóbbu sarax bi dugg Yerusalem, ni mbaam Ibraaima yóbboon bant yi ngir sarax bi ci Moriya, kër gu yàgg a nekk këru njël bi ci Yerusalem. Bégub trompet yi ci téereb Levitik fanweer ak ñett fukk ak ñaar dafay màndargaal yiwum mbaam ma; noonu itam xew-xewub tundu wa soppi melokaan gi jiitu na duggu ngërëm ga, ba tax Muusaa Peter nekk ci jaar-jaaru fanweer yu ñett fukk yi ci Levitik fanweer ak ñett fukk ak ñaar, yu méngoo ak jamonoy Pantkot. Ci fanweer yooyu ñett fukk, kër Yàlla gi (nattu digg ba) dañuy yóbbu ci kaw way takku yi ngir ñu bokk ci juróom ñent fukk ak juróom ñett saraxalekat yu fit. Ci seede bu moytuw buur Osiya ci bérab bu sell ba, ñaari fukk ak juróom ñent saraxalekat yi dañu leen sant ni ñu fit, te loolu di wone ne amoon na saraxalekat yu boddul ci mbir mi.

Noonu Azariya, saraxalekat bi, dugg ak moom juróom-ñett-fukk ci saraxalekati Aji Sax ji, ñu doon góor ñu am fit: te ñoom a taxaw ci kanam buur Usiya, ne ko: “Yow Usiya, jëf ju la warul mooy def cuuraay xeeñ ci kanam Aji Sax ji; waaye saraxalekat yi rekk, di doomi Aaróon yi ñu sellal ngir def cuuraay xeeñ, ñoo ko yelloo. Génñël bérab bu sell bi, ndaxte nga tooñ; te it du la nekk teraanga walla màggal gu jóge ci Boroom bi Yàlla.” 2 Tariix 26:17, 18.

Saraxalekat yi ñoo di ñi topp Mbot mi fu Mu dem, man naa fanaan fa.

Ñooñu mooy ñi ñu bindul ak jigéen; ndaxte ñoom ay janq lañu. Ñooñu mooy ñi topp Gàmmu gi fu mu dem. Ñii lañu jotalee ci biir nit ñi, ngir nekk ña njëkk ci mbey mi ngir Yàlla ak ngir Gàmmu gi. Peeñu 14:4.

Gaynde dëkkub Yuda jiite na ay nitam ca Bérab bu Gëna Sell ba, te moo leen di may ñu xool ci gaalug kóllère ga, te seet Saraxalekat bu Mag bi miy liggéey fa ci jëfandikoom bu mujj buy far

mbaalum bàkkaar. Piyeer dekkat na ci 31 Suwe 2023, gannaaw loolu ñu jëkkoo ko ak nattug fondamañ bi ci wàll wi Room amoon ci sampu pexe bu biti bi ci waxu yonent. Noonu itam ñew na ñaareelu nattug kër Yàlla gi ngir Piyeer, te foofa la pexe bu biir bi feeñee ci pexe bu seetu-bopp bi nekk ci Daniel saar fukki.

Piyeer weddi na Boroomam 18 Sulet 2020, te def na ko ñetti yoon.

“Ñetti yoon Peetar weddi na seen Boroomam ci kanam ñépp, te ñetti yoon itam Yeesu jël ci moom ndigal gu wér ngir fësal mbëggeelam ak kóllëream, di ko takk ci xolam laaj boobu bu xees, mel ni benn bant bu am natt, di dug ci xolam bu gaañu. Ci kanam taalibe yi ñew boolewu, Yeesu wone na xóot-xóotu tuubam Peetar, te mu feeñal ni naka la taalibe ba daan réy boppam toroxal na boppam ba mat.” The Desire of Ages, 812.

Piyeer moomu dafay teewal ñaari xeetu jaamu-kat.

“Ci ku nekk ci mbooloo yi Farisien bi ak juurekat bi di tegu ci, am na njàngale ci jaar-jaaru ndawul Yàlla bi, Piyeer. Ca njàngum toppkatam gu njëkk ga, Piyeer dafa yaakaar ne am na doole. Mel ni Farisien bi, ci seetam boppam mooy, moom dafa nekkoon ‘du ni ñeneen nit ñi.’ Bi Kirist di waajal guddi gu ñu koy wor, mu xamal ay taalibeem lu jiitu ne, ‘Yéen ñépp dingeen tëj ci sama ndigal tey ci guddi gi,’ Piyeer ak kóolute wax ne, ‘Bu ñépp sax tëjee, man duma tëj.’ Mark 14:27, 29. Piyeer xamoonul fitnaam. Kóolute ci boppam réy na ko. Mu yaakaaroon ne man na taxaw ci jéggi naxari; waaye gannaaw ay waxtu yu gàtt, nattu ga agsi, te ak récc ak giñ, mu weddi Boroomam.” Christ’s Object Lessons, 152.

Taxkatu bi dem kërëmam ak yoon bu jub ci kanam Yàlla.

“Farisen ak tollkat bi dañu tekki ñaari mbooloo yu mag yi ñiy ñew ngir jaamu Yàlla séddoo ci. Ñaari nit ñi leen jëkk a teewal, dañu leen gis ci ñaari doom yu jëkk ya ñu juddoo ci àddina.” Christ’s Object Lessons, 152.

Aabel ak mbooloom-gi mooy misaal bu jème ci ñeelug jubal ci ngëm.

Te nituurekat bi taxaw fu sore, te bëggul woon a yëkati sax ay bëtam jëm asamaan, waaye dafa doon dóor ci dënnam naan: Yàlla, yërëm ma, man miy bàkkaarkat. Maa ngi leen koy wax ne, kii dem na ca këram fekk njubte ci kanam Yàlla gën keneen ka; ndaxte képp kuy yékkati boppam dees na ko suufel, te kuy toroxal boppam dees na ko yékkati. Luug 18:13, 14.

Bataaxalu 1888 ànd ak wàccug malaakam Njálbéen gi ñetti fukk ak juróom-ñaar.

«Boroom bi ci ay yërmandeem yu réy yonnee na ab ndëgëm bu am solo lool ci ay nitam jaarale ko ci Mag ñi Waggoner ak Jones. Ndëgëm boobu moo waroon a indil àddina bi gannaaw gi ci kanam Musalkat bi ñu yékkati, moom sarax si ngir bàkkaar yi ci àddina sépp. Mu wone jube ci ngëm jaarale ko ci Képp ku war a wóor; mu woote nit ñi ngir ñu nangu njubtey Kirist, mi feeñ ci déggal bépp ndigalu Yàlla. Ñu baree woon gisatuñu Yeesu. Soxla nañu woon ñu jublu seeni bët ci Koom, ci doonam gu sell, ci ngëneelam yi, ak ci mbëggeelam gu sàkkuwul ngir njabootu nit ñi. Bépp kàttan joxees na ko ci ay loxoom, ngir mu man a séddale nit ñi ay may yu bare xéewal, di jox jëfandikukat bu néew doole bi may bu amul njëgënam, mooy njubteam boppam. Lii mooy ndëgëm bi Yàlla santaanees na ñu jox ko àddina bi. Moo di yégleb malaaka bu

ñetteel bi, bi war a ñu yégle ak baat bu réy, te toppandiku ak tuur gu yaatu lool gu Ay Xelam.» Testimonies to Ministers, 91.

Bataaxalu Lawodiseeñ bi

“Bataaxal bi nu A. T. Jones ak E. J. Waggoner jox mooy bataaxalu Yàlla ci jàkka Laodise, te alkande na ku nekk kuy wax ne gëm na dëgg teewul di feeñal ci kanam ñeneen leer yu Yàlla may.” The 1888 Materials, 1053.

Bataaxalub Tawaat wi ci Mujj gi

“Naaw gu mujj gi dina wàcc ci kaw nit ñi Yàlla. Ab malaaka bu am kàttan dina wàccée jóge asamaan, te suuf sépp dina leer ak ndamam.” Review and Herald, 21 Awril 1891.

Dëkku New York ak 11/9

«Ndax ma waxoon ne New York dinañu ko far ak mbëx mu réy buy dal? Loolu waxuma mukk. Wax naa ne, bi ma xoolé yeneen kër yu mag ya fay yéeg, étage ci kow étage, dama ne: “Ay mbir yu metti lool dinañu fa am, bu Boroom bi jógé ngir yëngal suuf si ak ragal gu réy! Noonu baat yi nekk ci Révélation 18:1–3 dinañu mat.” Gépp saraxleem bu ñetteel-fukki at ak juróom ñaar ci Révélation mooy waare ci li ngiy ñëw ci suuf si. Waaye amuma leer gu bees ci lu jëm ci li ngiy ñëw ci New York boppam; li rekk ma xam mooy ne bés benn, kër yu mag ya fa nekk dinañu daanu ndax wër-wëral ak tasare katanu Yàlla. Ci leer gi ñu ma may, xam naa ne alag nekk na ci àddina si. Benn kàddu rekk gu jóge ci Boroom bi, benn laal rekk bu katanam gu mag, te tabax yu réy yii dinañu daanu. Ay seeni yu ragal lool, yu nu mënul a xalaat sax, dinañu am.» Review and Herald, 5 Sulet 1906.

Piyeer miy belekatub gi, mooy melokaanu benn bakkan buy ñu jubal ci ngëm, te jubale ci ngëm mooy yégleb malaaka bu ñetteel bi; mooy itam yégleb Laodise bi, bi agsiwoon ci 9/11, ba kër yu mag ya nekk New York daanu, te Peeñu gi 18:1–3 mat. Noonu tawub mujj bi daldi tàmbali di tuuru, te réccu téerey téjukaay yiir ak ñeent fukk ak ñeenti junni ñaar fukk ak ñeent ya daldi tàmbali. Ci jeexitalu waxtu téjukaay yiir ak ñeent fukk ak ñeenti junni ñaar fukk ak ñeent ya, malaakab Peeñu gi 18 wàcc na ni Mikaayel, malaaka mu kawe mi, te dekkiwaat Piyeer jaarale ko ci ñetti nattu. Nattu bu jëkk bi tàmbalee na ci Desàmbar 31, 2023, te dafa mel ni dëgggu cosaan gi ne Room mooy dooley aaya bi fukk ak ñeent ci Daniyeel 11 buy taxawal peeñ mi. Peeñ moomu mooy peeñu chazon bi, miy melal rëddub wax jiiw bi ci bitti, bi Suleymaan wax ne mooy dund walla dee.

Fu [chazon] gént bu am, nit ñi day reer; waaye ku sàmm yoonu Yàlla, barkeel na. Mbind mi 29:18.

Ñaareelu ñaareel bu Piyeer mooy nattu kër Yàlla bi, bi di laaj ngir dugg ci Bu Sell Ba Gën A Sell jaarale ko ci ngëm, ni Rakk bu jigéen White wone ko ci ay gis-gisam yu jëkk. Foofa, mu gis ndigalu bésub noflaay bu juróom-ñari fan wi di leer ca kaw yeneen juróom-ñeent ak juróom ndigal ya. Jàngale boobu ci ubbi àtte bi dafay tegtal jàngale yaramu nitug Kirist bi di leer ca kaw yeneen jàngale yu wax ci wax ju ñëw, ci fan yu mujj yi, bi àtte bi di tëjje. Yaramu nitug Almasi bi

Yàlla, bi Mu solé yaram wu daanu, wu bàkkaar buy bàkkaar, doonte xamoonul bàkkaar, dees na ko tegtal ci ay misaal yu bare. Bi gën a am solo mooy jàngale “juróom-ñaari yoon”. Jàngale “juróom-ñaari yoon” mooy alfa ci gis-gis yu wax ci wax yi Miller dafa gis, te mooy it jàngale bi ci atum 1856, bi doon tegtal jàngale omega ci taarixu Millerite, fa nga xam ne Adventisme Millerite-Philadelphia dafa bëgg a bëre ci biir juróom-ñaari at, te nekk Kàngam Adventiste bu juróom-ñaari fan, Laodise, ci atum 1863.

Ñaari bant yi ci Ezekiel fanweeri ñett-fukk ak juróom-ñaari dañuy tektal ñaari àttey 2,520 at yi ñu teg ci kaw nguur gu bëj-gànnaw ak nguur gu bëj-saalum. Nguur gu bëj-gànnaw gi day tektal suuxu nit, te nguur gu bëj-saalum gi day tektal xel mi ñu bindoon ngir booloo ak xelu Almasi bi; noonu, Yàllaay ak nit ñuy booloo. Loolu mooy njàngalem jëmmal gi ci melokaan gu gëna yomb. Juróom-ñaari waxtu yaa nekkoon alfa ak omega ci jaar-jaaru taariixu Millerit, te ndaxte day tektal itam jëmmal gi, mooy itam omega bu taariixu Adventist yi bésub juróom-ñaari, ci diggante ak njàngale alfa bu Sabbat bésub juróom-ñaari bi ca 1844. Benn bi mooy mandarga Sabbat bésub juróom-ñaari bi, te baneen bi mooy mandarga Sabbat atum juróom-ñaari bi.

Turu Piyeer soppi nañu ko ci Panium, te loolu mooy ñaareelu yoon wu Ibraayma diiru tektal kóllère gu njëkk ak nit ñu tànn; te ci sa ñaareelu yoon boobu, Piyeer nekk na kilifteef bu kóllère gu mujj ak nit ñu tànn. Loolu mooy ñaareelu yoon ci sàrtu ay saar yu nekk diggante benn-fukk ak benn ba ñaar-fukk ak ñaar, te it mooy ñaareelu ci ñetti yoon yi Piyeer, Saag, ak Yowaana ànd ak Yeesu, bàyyi yeneen taalibe yi, ak ñaareelu ci ñetti yoon yi Baay bi ci asamaan waxe. Sàrtu Neroon jeex na ci digganteg xët wi nekk ci diggante xare yi Raphia ak Panium, ndaxte mu tolloo ak ñaari diir yu weesu 250 at yi tambalee ci 457 BC ak 1776. 457 BC jeex na ci 207 BC, te 1776 di jeex ci 2026. Piyeer nekk na ci 207 BC, 2026, 313, ak nattu kër Yàlla gi jiitu ñatteelu ak nattu bu wérug xam ci yiwum bàyyi mbaam ma, miñu tekki ni mooy manggalu bu trompet yi.

Nattu Piyeer mooy topp Kirist ba dugg ci Buuru Bu Sell bi gën a sell, te liggéeyam mooy jubal ndigël bi, ba noppi yégle ndigël bi ñu jubal ci mbirum bolu safara yi ci Nashville. Ndéglum Piyeer ci mbirum bolu safara yi ci Nashville mooy ndéglum Pentekot bi ñu jëkk a yéglewoon ci néeg bu kawe bi, te gannaaw loolu ci kër Yàlla gi. Mu ngi jox ndéglam dafa mel ni muy wone bolu safara yi ci Nashville, ak matug xareb Raphia, ci ànd ak xareb Panium, bi doon xareb Actium ci sàrtu Dibeeru bés bu juróom-benn bu aaya fukk ak juróom-benn. Sàrtu Dibeeru bés bu aaya fukk ak juróom-benn mooy itam sàrtu Dibeeru bés bu aaya ñeent-fukk ak benn ak bu aaya ñaar-fukk ak ñaar. Ñetti aaya yooyu itam dañuy méngoo ak aaya fanweeri-benn, fa baab bi jélé noot ci atum 538 te mu joxe sàrtu Dibeeru bés ci ñetteelu kureelu Orléans. Aaya yi jiitu aaya fanweeri-benn dañuy wone waymark yi jiitewoon sàrtu Dibeeru bés bu 538 te di misaalal taarix bi jiitu sàrtu Dibeeru bés bi nag mu ngi ñëw léegi.

Ndax gaal yu Chittim dinañu ñëw ci moom; moo tax dina metti xol, dellu, te am mer ci kóllère gu sell gi: noonu lay def; dina delluwaat it, te bokk xel ak ñiy bàyyi kóllère gu sell gi. Loxo fitna yu ngëm dinañu taxaw ci sañ-sañam, te dinañu sobe kër yàlla ga dëgër gi, te dinañu dindi sarax su bis bu nekk, te dinañu teg xërëmug ñaawteef ga yore tasaaru. Daniel 11:30, 31.

“Gaal yu Chittim” dafa doon jëfandikoo ngir feeñal Wandal yi, ñoom itam lañu feeñal ci niari buuxkat bi ci Peeñu ga, saar 8. Yàqu-yàqu bu yokkute gu Room tambalee na ci atum 330, ba Konstantin séddoo nguuru gi ci penku ak sowwu. Gannaaw loolu mu tas ko ci ñetti doomam. Nguuru Room ga woonul a jeexaloo dara ndax dooleem lu mat xel, li dale ci xareb Actium, booba ñu sédd ko ci ñaari xaaj, gannaaw ga ci ñetti xaaj; te ñetti buuxkat yu njëkk yi ci Peeñu ga, saar 8, dañoo feeñal dalub noon yi ñi indi jeexital Room gu sowwu ci 476. Room gu penku, ci Konstantinopol, sax na ba jeexital juróomeelu xarnu bi ak tàmbali juróombeneelu xarnu bi, moom yi itam di njëkk ak ñaareelu musiba yi. Kàddug yoon wu jëm ci at ak juróom-fukk ak juróom-benn at yu musiba bu njëkk bi jeex na ca bés ba kàddug yoon wu musiba bu ñaareel bi tàmbalee. Bés boobu mooy daanu Konstantinopol ci loxoy Tirk yu Ottoman yi ci 1453.

Babylon daanu benn guddi jenn rekk, xeyna dangay wax ne Kirus dafa waroon njëkk a jëggeel dex gi, te loolu jël na jamono; waaye daanu Babylon benn guddi la woon; fekk daanu Room moom muur na ci 1123 at. At yooyu daan nañu yor màndarga yu mat yu wax ci yoon wu ndànk-ndànk wi Nguuru Room gu Buur daan deewee; te Room gu Buur, gu bokk ci ngeen-u Yàlla ju réyul, nekk na misaal bu Estados Unidos ci liggéeyam buy teg papaas bi ci gàngunaay gi ni juróomeel buur gi ci waxi Yoonu Alxuraan bi ci atum 538. Papaas bi dees na ko teg ci gàngunaay gi ci sàrtu Dibeer bu aaya fukk ak juróom-benn bi ci Daniel fukk ak benn. Màndarga yi di misaal liggéeyu Estados Unidos dañuy feeñ ci màndarga yi ci deewe gu ndànk-ndànk gu Room gu bokk ci ngeen-u Yàlla.

Gaal yi Chittim dafa mel ni musiba bu ñu waroon ci xalisu Room, ndax ngànnay buntu gaal yu Vandals yi indi na yàqute ci yooni gaal yi ci diggante-mbedd mi Mediterranean. Ci fan yu mujj ya, Islam dafa feeñu ni musiba bu ci xalis la ci buuru aduna yi. Vandals yi ak seen gaal yi ñoo doon dooleb ñaareelu trompet bi, te ñetti toroxte yi ay dooley trompet yu Islam lañu. Bu jëkk ba mooy Arabia, ñaareel ba mooy Turkey, te ñetteel ba mooy bu àddina wépp.

Gaal yi di misaalu doole ekonomig, te ci Mbind mi, gaali Kittim yi ñoo di misaal yu gën a mag yu doole ekonomig. Ñu suul leen ak ngelaw bu mērguj bu penku bi ci diggante géey yi, te ci Mbind mi, Isalaam mooy doom yi dëkk penku. Buñu xamle Isalaam ci toftale xew-xew yi yëglewul, dafay jur jafe-jafe ekonomig. Isalaam dañu koy teewal ak Balaam ci melokaanu mbaam, te loolu mooy baat bu Ebrë yi tekkiwoon ne “nit ku àll” bi ñuy njëkk a jëfandikoo ci njàngale Ismaeel ci Mbind mi. Ismaeel mooy baay Isalaam ci tolluwaay yëglewul bi, du weddi ne Ibraayma mooy baayu Ismaeel, waaye fukk ak ñaar giiriy Ismaeel dañuy siiw ci Mbind mi ni ñooy doom yi dëkk penku.

Ci mujj àll ba, Balaam, miy misaalu États-Unis ni ab yonent bu fen, dafa dóor jaamam ñetti yoon, te loolu di tegtal ñetti dóor yu Islaam. 9/11 mooy njëkk ci yooyu dóor, te mu xamle agsi malaakam sellal bi, miy yéeg jógé ndànk ci penku, bi ngelaw yu tar yu penku yi di ngelawi xuloo. Ñaareelu dóor bu Islaam am na ñaari wàll, ndaxte ñaareelu tànk bi di màndarga yokkute. 7 Oktoobar 2023, Islaam dafa dóor Israayil gu dëgg, te bu Nashville, Tennessee, Islaam dóoree ko ci lu ñu seetewulwoon, Israayil gu xel, moom it, dees na ko dóor. Ci nettali Balaam, ñaareelu màndargay yoon bi dafa nekk woon diggante ñaari toolu reseñ, te ñaari toolu reseñ yu Boroom Mbooloom Yi di Israayil gu mag gu dëgg ak États-Unis, moom Israayil gu xel gu bees. Ñetteelu màndargay yoonu Balaam mooy bi jaam ba waxee; te màndargay wax ji di tegtal mujjug waxtu sellalug ñetti fukki junni ak ñeenti junni nit ñi, bi tàmbalee ci 9/11, mooy yoonu Dibéer, ba États-Unis waxee ni

mbaam-aax. Suuf su mag si ci Peeñu Yàlla fukki benn, mooy yoonu Dibéer boobu, fa ñetteelu musiba ga di ñëw gaaw, fa États-Unis, jaam ba ak Zakariya di wax.

Baayu Yaxya Miyëkkat bi bokkoon na ca juróom-ñaar fukk ak ñeent xeetu saraxalekat yi Dawuda sampoon ngir ñuy liggéey ci kër Yàlla ga; moo doon ñetteelu juróom-ñaareelu xeet bi. Sakariya, saraxalekat ba, daldi nekk luul ndax ngëmadi amul, ba kera yàq ba doomam Yaxya juddu; te mooy misaalu lim bu juróom-ñaar, (misaalu saraxalekat yi). Bu yoonu Dibéer dikkee, maas gu mujj gi ci saraxalekat yi, gi Yaxya Miyëkkat di tegtal, dina wax, ni ko baayam Sakariya di tegtale. Almasi wax na ne Yaxya mooy Eli, te bataaxalu Eli bu bés yu mujj yi, digle na ko ci jëfandikoo jëfandikoo baay ak doom, ni ko Sakariya ak Yaxya nekke woon. Yaxya, Yereimi moo ko doon misaal, mi ñu waxoon ne su dellusee, dina doon gëmminu Yàlla.

Yereimi dafa doon njàqareb bu jëkk bu 18 sulet 2020 te bu dellusee, dina nekk gëmminu Yàlla ca yoonu dibeer ba, ba mu wonee yëgleb waxu Yonent bi ci Habakuk, bi yàgg woon, waaye waroon a “wax” ci muj gi. Yereimi, te moo tax Yowaana, te moo tax Piyeer, waroon nañu a wax yëgleb Habakuk ca fukki jamono ba mbaamum Islaam di wax, te bu États-Unis waxee ni ab njaay.

Piyeer ca Caesarea Philippi, maanaam Panium, nekk na ci ab jamono ju jiitu waymark bu “tundu” bi, te mooy bi war a toppanteek dugg gu ndam gi, gi indiwoon ba ci bant bi, walla yoonu Dibeer bi. Jamono jooju dañu koy tektale ci xeexu Panium, bi jeexee ci ndam lu jëm ci baab bi ak kàttanam gu mu diisale, mooy États-Unis yi. Panium mooy ñetteelu xeexe yi ñuy def ci turu keneen ci ñett, te ki njëkk ci ñoom jeexoon na ca miirum Berlin atum 1989, te bu mujj bi walla bu ñetteel bi jeex na ca daggug “miir” mu tasare diine ak nguur. Atum 1989 moo màndargaaloon taxawaayu kër gi gën a kawé ci xeexe bu ñuy wax “cold war”, bi tambalee ca mujju ñaareelu xareb àddina bi, te Panium dafa tektale ab cold war buy jeex ca ñetteelu xareb àddina bi, bi ñuy tektale ci xeexu Actium. Ca diggante waymark bu njëkk ak bu ñetteel ci ñetti xeexey proxy yi am na xare bu dëggu bi ca Ukraine, bi ñuy tektale ci xeexu Raphia ci aaya 11 ak 12.

Panium mooy xare bu sedd buy indi ci ñetteelu xareb àddina, ni ko xare bu sedd bi melokaan, bi jeexee ci waxtu mujj ga ci atum 1989, te mi tàm balee ca mujjeelu ñaareelu xareb àddina ga. Ci màndargay yoon yi aaya fukki bi ak 1989 di tegtal, aaya fukk ak benn baak fukk ak ñaar ak xareb Ukrain bi tàm balee ci 2014, ak aaya fukk ak ñett ba fukk ak juróom ak juróom ak xare bu sedd bii fi nekk léegi diggante MAGA-ism ak globalism, am na ñetti prezidaa yu màndargaaloon benn doxalin bu dëppoo diggante paapasi bi ak États-Unis.

Ronald Reagan nekkoon na ci biir mbooloom kumpa ak Pàppa Jan Pol II, ab Pàppa bu yëngoo ci wàllu yonent yi dëggadi Fatima te mi ngi booleek jaar-jaaru yonent bu aaya fukki bi. Nguuru Obama mengook jaar-jaaru xeexu Raphia ci aaya fukk ak benn ak fukk ak ñaar. Ci jamono nguuram am na woon ñaari Pàppa yu mel ni ay misaal, ndaxte ñaareelu waymark bi di wonna ay ñaari yoon yu mel. Ci ñetteelu waymark bu aaya fukk ak ñett ba fukk ak juróom, Pàppa bi mooy jëkkëru Pàppa bu jóge États-Unis. Ñu njëkk dafa mel ni dañu teggoon ne Pàppa Leo mooy ab Pàppa bu yëngoo ni ko Jan Pol II melalee, waaye bu ñu ko jëfandikoo ci suufeelug yonent buy jëfe ñetti yoon, ñetteelu waymark bi dafay yor jikko yi nekk ci ñaari matale yu njëkk ya; kon Leo mooy Jan Pol II bu yëngoo te mooy ki nekkoon njiitu biro Inkizisyon bi, Benoît XVI, mi bàyyi woon

nguuram ngir Pàppa Francis bu woke ci jamonoy Obama.

Ñetteel proxy war bi dañu ko wone ci benn aaya; ñaareelu bi ci ñaari aaya; te ñetteelu bi ci ñetti aaya. Cold war bi jeexoon ci 1989, dafa tambalee ci mujjug ñaareelu xareb àddina; te ñetteelu xareb àddina bi, bi xareb Actium di wone, dafay tàmbali ci mujjug cold war bi, bi xareb Panium di wone. Ñetti xarey àddina yi, ni ñetti proxy war yi itam, ñu ngi doxaloo ci àtte yi aju ci yenn jëfandikook kàddug wax ci yonn wu ñett. Mujjug ñaareelu xareb àddina bi moo tàmbali ab cold war bu jeex ak juróom-ñetti preesidaa bu jóge ca Roosevelt ci 1945, mooy Reagan. Reagan, ci waxtu mujj, ci 1989, moo tàmbali ab séeri juróom-ñetti preesidaa yu jëm ci Trump (mi bokk ci juróom-ñaari yi). Cold war bu Trump bi tàmbalee ci 2015, ba mu yéglee ne dafay seet ndam ci njiiti réew mi, te mu yëngal globalist yi, ngir matal Daniel fukki benn aaya ñaar. Cold war boobu dafa jeex ci Sunday law bi, mooy xareb Actium, ñetteelu tereb Room laata mu nguur ak kilifteef gu gën a kawe.

Roosevelt mooñ na juróom-ñaaru njiitu réew ba ci Reagan, moom it mooñ na juróom-ñaaru njiitu réew ba ci Trump. Roosevelt mooy màndarga ñaareelu xareb àddina bi, fekk mu dee ci 12 Awril 1945, te gannaaw loolu Truman moo nekkoon njiitu réew bi ba xareb Tugal gi jeexee ci 8 Mee, te xareb Pasifik bi jeex ci 2 Sàttumbar. Xareb Tugal gi, ci lu ëpp, xeexu suuf la woon, te xareb Pasifik bi xeexu géej la woon, ni Paniyum di tegtal xeexu suuf, te Actium di tegtal xeexu géej. Bi jëkk bi mooy misaal bu mujj bi, te toftaleem juróom-ñaaru njiitu réew yi sampu na ci seede Daniel fukki benn, aaya ñaar ak ñett, te itam ci làqub ne juróomeel bi bokk na ci juróom-ñaari bi. Ci ñaari Continental Congress yu jëkk ya, ci tambali tarih bu rab wa suuf bu Ndaje 13 bi, am na woon juróom-ñaari yenn-sàkku njiitu yi. Ci taariix boobu George Washington tànn nañu ko muy Kilifag Yépp ak Kilifag Kowe. Naka njiitu réew bu jëkk bu ofisel, tannneef Washington ci Ñaareelu Continental Congress bi dafay tegtal Washington ci dalub njàlbéen gi sax, ni mooy juróomeel bi ci juróom-ñaari njiitu réew yi.

Njiitu kër-kàttan bi moo doon juróom-ñettelu ci juróom-ñaari njiit yu jëkk ya, te njiitu mujj mi mooy juróom-ñettelu bi bokk ci juróom-ñaari ya. Saraxalekat Sakariya wax na ca juddug Yaxya ba, ba mbaam mi waxee, ak ba rab suuf si waxee. Fii la visionu Abakuk itam waxe. Juddug Yaxya, buy misaal ndawal giiru juróom-ñent-fukk ak ñeent-ñaar ñi ci yoonu dimas bi, mooy maas bu mujj ci xeetu Sakariya saraxalekat bi. Sakariya nekkoon na ci juróom-ñettelu ci ñaar-fukk ak ñeent wàll yu saraxalekat ya. Ci yoonu dimas bi Sakariya (saraxalekat ya) wax nañu, ba Islaam (mbaam mi) waxee ak États-Unis bi waxe ni ab nago. Ca waññ-wàcc woowu, dhaaw ba rey bu baap bi amoon faj na, te mu doon juróom-ñettelu bi bokk ci juróom-ñaari ya. Trump itam mooy juróom-ñettelu bi bokk ci juróom-ñaari ya, te moom la sos nataalu rab wi, bi matalees ci yoonu dimas bi. Noonu saraxalekaayu juróom-ñent-fukk ak ñeent-ñaar ña diventaatu gémmini Yàlla, te wax xibaar bi ci yuuxu kawé giiru malaaka bu ñetteel bi. Saraxalekaay boobu mooy jàngu gu juróom-ñettelu gi bokk ci juróom-ñaari ya.

Roosevelt moo taxawal juróom-ñaar ñaari president yi di jème ba ci jamono mujj mi ci 1989, te mooy mandarga yokkute gi jógé ci Ñaareelu Xareb Aduna bi ba ci xare bu sedd bi jeex ci 1989. President Truman moo topp Roosevelt, te moo nguuru ba ca jamono ba xare yi ci suuf ak yi ci géej, yi doon ñaari wàll yu Ñaareelu Xareb Aduna bi, jeexee. Naka president, Truman moo nguuru ba ca

jamono ba Mbootaayu Xeet yi tambalee 24 Oktoobar 1945. Diggante Roosevelt ak Truman tabax nañu ko ci atum 1945. Ñoom ñaar ñépp dañoo nekkoon president ci atum woowu, te ci atum woowu la ñaari xare yi boolee def Ñaareelu Xareb Aduna bi jeexee, te Mbootaayu Xeet yi sosu, te xare bu sedd bi tambalee.

Ci atum 1989 itam am nañu woon ñaari prezidaa, ni mu mel ci atum 1945; Ronald Reagan ak George Bush bu jëkk bi. Reagan moo jeexaloon xare bu sedd bi, te George Bush bu jëkk bi, yégle ne moom, ci dëgg-dëgg ak ci njëkk, ab mondialist la, ba mu waxee ci Ndaje Mboolloom UN “ñeent-fukk ak juróom-ñeent” bi ci 1 Oktoobar 1990, fa mu waxee ci tabax “ab doxalin adduña bu bees.” Ci wax ji mu waxoon ne, “Mungi ci sunuy loxo nu bàyyi ginnaaw masiini yu lëndëm yii, ci Jamono Ju Lëndëm ji ñu yelloo, te nu jëms kanam ngir mottali yëngu-yëngu wu taarixal jëm ci ab doxalin adduña bu bees ak ab yàlla yu yàgg bu jàmm.”

Ci wax ji, Bush boolee xalaat bi ak jëfandikookat bu gannaaw Cold War, ak Jafe-Jafe Gulf bi (Iraq dafa songg Kuwait), ak dooleel Mboolloom Xeet yi, ak benn andandoo gu beesu réew yi mi aju ci yoonu àtte. Bush moo njëkk a xamale ba baat bi “new world order” siiw, ay ayu-bés yu néew lu jiitu woon, ci waxam bu 11 septembre 1990, bi mu waxee kanam jëmmalu Congress bu booloo.

Xoolal li ne, Bush dafa tegge woon kàddug mii mu jëfandikoo ci ONU bi ci ab dëkkuwaay bu mu ci sant “Moytu Guddi yi” ngir melokaanu mujjug xare bu sedd bi. “Moytu Guddi yi” jeex na ci waxtu mujj ga ci 1798, te Bush nekkoon na ca waxtu mujj wa atum 1989. Xoolal ne, bi mu jëkk a sos wax ji “new world order,” Islaam dafa merloo xeeti àddina yi, te waxtaan wi ame na ci 9/11. Li dale Roosevelt ba Carter dafa doon juróom-ñaar ak ñetti njiiti réew, te li dale Reagan ba Trump itam dafa doon juróom-ñaar ak ñetti njiiti réew. Trump mooy njiit bu mujj bi, te dafa amoon misaal ci njiit bu jëkk bi, mi doon juróom-ñetteel bi ci juróom-ñaar ak ñaar ñi jëkk.

Jamono mujje ci atum 1798 dafay tegtal gaañu dee bi ci nguurug paap, te nguurug paap mooyoon doole ji yilifoon buur yi ci Europa diirub Jamonoy Lëndëm bi. Ci Peeñu Yàlla 17, jokkoo boobu ñu ngi ko melal ni jigéen ju safara buy war ci kaw rab, te di nguuru ci moom. Ci 1798, ndimbalug buur yi ci Europa ñu dindi ko, ba rab ba mel ni mu dee. Ci 1799, paap ba dee ci réewum tukki. 1798 ak 1799 dañuy teewal jamono mujje ji ci mbir mu gën a mat, ni noonu itam jamono mujje ji ci jamonoy Kirist tēnkale na ko ci juddug Yaxya Miy Sóob ndaxte gannaaw juróom-benn weer la juddug Kirist topp. Waxi Bush yi ci 1990 dañuy teewal Bush ni mu nekk ki ñaareel ci ñaari president yu màndargaale jamono mujje, te di màndargaale yoon wi jëm ci globalism, mooy dooley nago gi. Xeetu màndarga Bush dafay tegtal ab jéego jëm ci yoonu Dibeer bi, bu États-Unis jeexee nekk buur gu juróomeel gi ci yonentey Biibël, ci li mu waxe ni ab nago. Ci yoonu Dibeer bi, États-Unis dafay doon baatu Mboolloom Xeeti Aduna bi. Ci bopp boobu, Islaam dafay merloo xeet yi, te 9/11 a ngi ci tegtal. 11 Sàttumbar 1990, ba Bush bi jëkk waxee ci kanam Kongree bi ci mbirum dogalam globalist, dafay doon misaal bi ci kanam bi Islaam di dellu merloo xeet yi ci 9/11 ci 2001, waaye ci booba president bi du Bush bu jëkk bi, waaye Bush bu mujj bi.

Roosevelt, mi njëkk ci juróom-ñettal i prezidaa yuñu màndargaal, mo taxawal jeexital xareb àddina ñaareel bi ci 1945, te prezidaa bi ko topp doon ubbi yoon wi jëm ci Mbootaayu Xeet yi. Reagan, mi njëkk ci juróom-ñettal i prezidaa yuñu màndargaal, mo taxawal jeexital xare bu sedd bi ci 1989, te

prezidaa bi ko topp doon yekkati Mbootaayu Xeet yi. Prezidaa mujj ci juróom-ñettal i prezidaa yi dina taxawal jeexital xare bu sedd boobu tambalee ba mu yéglee mébétam ngir daw ci 2015, te dina tàmbali ñetteelu xareb àddina bi. Moom dina jàppale nguur gu juróomeel gi ci kàddu-yónnent yi ci Biibël bi ngir jógsi ko ci boppu nguur gu juróom-ñaareel gi ci kàddu-yónnent yi ci Biibël bi (Mbootaayu Xeet yi), te gannaaw loolu dina dëggóo jox rab boobu nguur ci malaaka mu bon ma bu ñëwée yoonu Dibeer bi.

Ni ñaareelu xareb àddina bi deme woon ci benn xareb suuf ak benn xareb géej, noonu itam mujjug njiit bu njëkk bi dina am benn xare bu sedd, bi ñuy tegu ci xareb suuf bu Panium, buy yóbbu ci xareb géej bu Actium. Ca yoonu dibeer ba, xare bu sedd boobu, bi tambalee woon bi Trump yëngalee globalist yi ci atum 2015, dina soppi nekk ñetteelu xareb àddina, ni ko xareb suuf ak xareb géej yi teewal ci ñaareelu xareb àddina bi. Ci mujjug ñaareelu xareb àddina bi, jéego ji ci topp moo doon globalismu Mbootaayu Xeeti Àddina yi, ni mu deme woon itam ci mujjug xare bu sedd ba ak Reagan ak Bush. Bu njëkk, Etazini dina jeex ca yoonu dibeer ba, te gannaaw loolu “new world order” bu Bush dina dugal juróomeel nguur gi, gi di ginnaaw ne ci saa si dina dëggóo jox sañ-sañ nguur gu juróom-ñetteel gi.

Bush bu njëkk ak Bush bu mujj ñoo lëkkaloo ci benn, ci yëgle bu njëkk bi mu jox Kongree bi ci nekkug “ndigalum addina bu bees” ba ca 9/11, ak ci Patriot Act bu 2001 bu mujj bi. Ñaari waymark yooyu yépp dañu leen teg ci juntuukaayu Islaam di merloo xeeti addina yi.

Dinanu yokkute yii mbir yi ci artikkel bi ci topp.